

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **Z. V.**, zast. JUDr. Milanem Hulíkem, advokátem, se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 10. 2007, č. j. 12 Ca 96/2006 - 185,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou podle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), se žalobce domáhal ochrany před nezákonnými zásahy žalované, které měly spočívat v tom, že dne 12. 12. 2005 a dne 21. 12. 2005 při nahlížení do spisu sp. zn. X (dále též „dávkový spis“) v budově žalované, v obsahu tohoto dávkového spisu žalobce nenalezl žádné rozhodnutí týkající se přiznání starobního důchodu ve výši 8414 Kč. Podle žalobce nezákonný zásah dále představuje postup žalované, která mu ve dnech 3. 1. 2006 a 4. 1. 2006 neumožnila nahlédnout do dávkového spisu sp. zn. X, ačkoliv byl v budově žalované fyzicky přítomen.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 11. 10. 2007, č. j. 12 Ca 96/2006 - 185, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění soud uvedl, že žalobce spatřuje nezákonný zásah v tom, že mu nebylo vždy umožněno nahlédnout do dávkového spisu; dále, že v něm nebylo založeno rozhodnutí týkající se přiznání starobního důchodu; a že v dávkovém spise nebyly založeny originály evidenčních listů důchodového pojištění za období od 1. 2. 1978 do 4. 3. 1992. Soud konstatoval, že nezákonný zásah musí vykazovat znaky aktivního jednání správního orgánu, které má pro osoby, vůči nimž směřuje, právní důsledky v podobě povinnosti něco dát, konat, opomenout, zdržet se,

či strpět. Podle názoru soudu postupem žalované, kdy žalobci nebylo umožněno nahlédnout do spisu, a který byl navíc žalobci vysvětlen, nebyl žalobce zkrácen na svých právech a tento postup nebyl nezákonný. Žalovaná žalobci vysvětlila, že spis nemohl být předložen k okamžitému nahlédnutí, neboť byl ve fázi rozpracovanosti. Evidenční listy pak nebyly v dávkovém spise založeny, neboť žalovaná ohledně nich prováděla dokazování a sama si vyžadovala od bývalého zaměstnavatele žalobce předložení dokladů o zaměstnání. Soud neposoudil jako nezákonný zásah ani námitku, že dávkový spis neobsahoval žádné rozhodnutí žalované o přiznání starobního důchodu. Vzhledem k tomu, že proti rozhodnutí žalované o přiznání starobního důchodu ze dne 30. 12. 2005, č. X byla podána žaloba, žalobce podle soudu může v tomto souběžném řízení uplatňovat své návrhy a námitky týkající se předložení evidenčních listů za jednotlivé doby pojištění, jejichž neexistenci v dávkovém spise žalobce rovněž namítal. Soud uzavřel, že postupem žalované nedošlo k nezákonnému zásahu do práv žalobce. Právo nahlížet do spisu bylo respektováno a jeho realizace byla omezena pouze z důvodu práce se spisem, protože jej nebylo možné předat žalobci k okamžitému nahlédnutí. Žalobce přitom byl na postup ohledně nahlížení do dávkového spisu žalovanou upozorněn. S ohledem na tyto skutečnosti Městský soud v Praze žalobu jako nedůvodnou podle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, kterou následně několika podáními doplnil. Namítal, že mu dosud nebylo doručeno rozhodnutí soudu, ačkoliv dne 26. 10. 2007 vypověděl plnou moc obecné zmocněnkyni. Stěžovatel zdůraznil pochybení soudu, který „vytuneloval“ jeho návrhy a „přetvořil“ předmět řízení, když zásahy ze dne 27. 12. 2005, 6. 2. 2006 a 23. 5. 2006 byly soudem vyloučeny ze soudního přezkumu a soud se jimi nezabýval. Stěžovatel konstatoval, že soud rovněž pochybil, když neprovedl dokazování ohledně dob pojištění (zaměstnání) v letech 1978 až 1992. Stěžovatel dále rozporoval postup žalované ve dnech 12. 12. a 21. 12. 2005, který za nezákonný zásah považoval z toho důvodu, že dávkový spis neobsahoval žádné rozhodnutí týkající se přiznání starobního důchodu. Stěžovatel rovněž namítal, že dne 27. 12. 2005 nemohl nahlédnout do „nových originálů evidenčních listů důchodového pojištění“ za období od roku 1962 do roku 1995. Stěžovatel poukázal na právní názor soudu prvního stupně, podle kterého nezákonný zásah je pojmově spjat pouze s aktivním jednáním správního orgánu, přičemž podotkl, že nezákonným zásahem může být i pasivita správního orgánu, protože jednání žalované v tomto ohledu znaky nezákonného zásahu naplňuje. Stěžovatel podotkl, že dne 3. 1. 2006 a dne 4. 1. 2006 mu nebylo umožněno nahlédnout do dávkového spisu, ačkoliv byl přítomen v budově žalované, která se tím vůči němu dopustila nezákonného zásahu. Stěžovatel navrhl, aby jeho věc byla předložena rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu k veřejnému projednání a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 10. 2007, č. j. 12 Ca 96/2006 - 185, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Z obsahu kasační stížnosti a jejích doplnění vyplývá, že se stěžovatel dovolává důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen. Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat

z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, kterou stěžovatel spatřoval v tom, že se soud nezabýval jeho návrhy a námitkami ohledně nezákonného zásahu žalované ze dne 27. 12. 2005, 6. 2. 2006 a 23. 5. 2006, rozhodnutí mu nebylo doručeno do vlastních rukou a že soud postupoval nesprávně, když vyloučil dokazování ohledně dob pojištění získaných v letech 1978 až 1992. Tyto námitky neshledal Nejvyšší správní soud důvodnými.

Pokud stěžovatel namítá, že mu nebylo rozhodnutí soudu prvního stupně doručeno do vlastních rukou, ačkoliv dne 26. 10. 2007 „zrušil plnou moc obecné zmocněnkyně“, pak je třeba uvést, že toto „zrušení“ plné moci stěžovatel soudu nijak nesdělil.

Podle § 28 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) - použitelného subsidiárně podle § 64 s. ř. s. - odvolání plné moci účastníkem nebo její výpověď zástupcem jsou vůči soudu účinné, jakmile mu byly účastníkem nebo zástupcem oznámeny; vůči jiným účastníkům řízení jsou účinné, jakmile jim byly oznámeny soudem.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel soud prvního stupně žádným způsobem neinformoval ve smyslu § 28 odst. 2 o. s. ř. o zániku právního vztahu zastoupení mezi ním a obecnou zmocněnkyní (manželkou), nelze klást soudu prvního stupně za vinu a k tíži, když postupoval tak, jako by právní vztah zastoupení založený plnou mocí ze dne 29. 6. 2007 nadále trval.

Jak je uvedeno v § 42 odst. 2 s. ř. s., má-li účastník zástupce, doručuje se v řízení pouze zástupci. Pouze v případě, že má účastník něco osobně vykonat, doručuje se i jemu, což však nebyl posuzovaný případ. Soud prvního stupně tudíž v žádném případě nepochybil, když vycházejí z trvání právního vztahu zastoupení, doručoval s ohledem na § 42 odst. 2 s. ř. s. své rozhodnutí obecné zmocněnkyni (manželce stěžovatele). Nejvyšší správní soud v daném případě navíc zdůrazňuje, že s ohledem na podanou kasační stížnost a její obsah je zřejmé, že stěžovatel měl možnost se s rozhodnutím soudu prvního stupně seznámit, což učinil. Z toho vyplývá, že práva stěžovatele výše naznačeným postupem soudu prvního stupně nebyla nijak dotčena.

Namítá-li stěžovatel, že soud pochybil, když vyloučil dokazování ohledně dob pojištění za období od 1. 2. 1978 do 4. 3. 1992, Nejvyšší správní soud odkazuje na zcela příhodné vyjádření soudu prvního stupně, se kterým se plně ztotožňuje. Podle něj totiž stěžovatel napadl žalobou rozhodnutí žalované ze dne 30. 12. 2005, č. X, kterým mu byl od 20. 11. 2005 přiznán starobní důchod ve výši 8414 Kč měsíčně. V takovém případě, probíhá-li přezkumné řízení o rozhodnutí žalované, je na stěžovateli, aby uplatňoval své návrhy a námitky týkající se doložení dob pojištění (zaměstnání) a předložení evidenčních listů za jednotlivé doby pojištění v tomto soudním řízení. Podle Nejvyššího správního soudu námitka neexistence evidenčních listů důchodového pojištění za období od 1. 2. 1978 do 4. 3. 1992 je námitkou vztahující se ke zjištění skutkového stavu věci, a proto je na místě ji uplatnit v jiném druhu řízení, než je řízení o ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu. Jak Nejvyšší správní soud zjistil z úřední činnosti, stěžovatel tak v žalobním řízení vedeném u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 42 Cad 63/2006 a v navazujícím řízení o kasační stížnosti vedeném u zdejšího soudu pod sp. zn. 4 Ads 34/2007

učinil. V nyní posuzovaném případě proto Nejvyšší správní soud odkazuje na závěry, ke kterým soudy v uvedených věcech dospěly.

Další námitka směřuje proti tomu, že se soud údajně nezabýval návrhy a námitkami stěžovatele stran dalších nezákonných zásahů žalované, ke kterým mělo dojít dne 27. 12. 2005, 6. 2. 2006 a 23. 5. 2006. Stěžovateli lze přisvědčit potud, že soud se omezil na poněkud obecné závěry, které jsou však podle Nejvyššího správního soudu plně aplikovatelné i na tyto tvrzené zásahy. V obecné rovině se tedy soud prvního stupně i s těmito stěžovatelem namítanými skutečnostmi ve svém rozhodnutí vypořádal. Ačkoliv není rozhodnutí soudu prvního stupně zdaleka vyčerpávající, nelze jej považovat za nepřezkoumatelné, neboť v něm soud zcela jednoznačně vyjádřil právní názor, jaký na věc zaujal.

Stěžovatel dále rozporoval postup žalované ve dnech 12. 12. a 21. 12. 2005, který za nezákonný zásah považoval z toho důvodu, že dávkový spis neobsahoval žádné rozhodnutí týkající se přiznání starobního důchodu. Stěžovatel rovněž namítal, že dne 27. 12. 2005 nemohl nahlédnout do „*nových originálů evidenčních listů důchodového pojištění*“ za období od roku 1962 do roku 1995. Vzhledem k tomu, že se v obou těchto případech jedná o námitky vztahující se k postupu žalované před vydáním rozhodnutí o přiznání starobního důchodu ze dne 30. 12. 2005, č. X, Nejvyšší správní soud odkazuje na přílehlavé právní závěry soudu prvního stupně, podle nichž mohl stěžovatel své námitky týkající se uplatňování procesních práv v průběhu řízení, doložení dob pojištění (zaměstnání), resp. předložení evidenčních listů za jednotlivé doby pojištění, jejichž neexistenci v dávkovém spise namítal, uplatňovat v řízení o žalobě proti zmíněnému rozhodnutí žalované, kterou podal u Krajského soudu v Praze.

Jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 34/2007 - 297, ze dne 17. 4. 2008, dostupného na www.nssoud.cz, stěžovatel tak učinil. Nejvyšší správní soud k tomu uvedl, že „*stěžovateli lze přisvědčit v tom, že v dávkovém spise se nenacházelo rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 30. 11. 2005, ani osobní list důchodového pojištění a doklad o výpočtu důchodu. Stěžovatel se těchto listin dožadoval ve dnech 12. 12. 2005 a 21. 12. 2005, když nabížel do spisu v budově žalované. Tuto skutečnost však rovněž nelze považovat za podstatné porušení ustanovení řízení před správním orgánem, které by mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, neboť ve výše označených dnech ještě rozhodnutí vydáno nebylo. Napadené rozhodnutí bylo vydáno až dne 30. 12. 2005.*“ Je tedy pravda, že v namítaný okamžik dávkový spis neobsahoval žádné rozhodnutí o přiznání starobního důchodu, což je však dáno tím, že žalovaná vydala předmětné rozhodnutí ve věci přiznání starobního důchodu teprve dne 30. 12. 2005. Před okamžikem jeho vydání spis zcela logicky toto rozhodnutí obsahovat nemohl.

K námitce, že dne 27. 12. 2005 nemohl stěžovatel nahlédnout do „*nových originálů evidenčních listů důchodového pojištění*“ za období od roku 1962 do roku 1995, Nejvyšší správní soud uvádí, že tato námitka svým obsahem rovněž patří do řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované o přiznání starobního důchodu, a proto se nemůže jednat o nezákonný zásah. Stěžovateli bylo žalovanou opakovaně sděleno, že se v dávkovém spise nenacházejí evidenční listy důchodového pojištění od roku 1958, a že nemá originály evidenčních listů za období od 1. 2. 1978 do 4. 3. 1992 a od 12. 3. 1992 do roku 2005. Žalovaná si opatřila v rámci řízení o přiznání starobního důchodu od bývalého zaměstnavatele stěžovatele evidenční listy důchodového pojištění za dobu od 1. 2. 1978 do 4. 3. 1992. Těžko pak stěžovatel může chtít nahlédnout do originálů těchto dokumentů, když je žalovaná nemá k dispozici, o čemž byl stěžovatel prokazatelně opakovaně vyrozumíván. Proto žalovaná provedla šetření u bývalého zaměstnavatele stěžovatele, kdy jí byl doložen toliko evidenční list důchodového pojištění ze dne 13. 12. 2005. Nejvyšší správní soud zde odkazuje na své závěry učiněné ve shora zmíněném rozsudku, podle nichž „*v dávkovém spise se nachází evidenční list důchodového*

pojištění ze dne 13. 12. 2005 ...V dávkovém spise se nenacházejí fyzicky žádné evidenční listy důchodového pojištění (zabezpečení) kromě výše uvedeného. Z přípisu zástupkyně veřejného ochránce práv ze dne 3. 11. 2006 adresovaného žalované vyplývá, že stěžovateli bylo žalovanou sděleno, že evidenční listy od roku 1958 se nenacházejí v dávkovém spisu ani v optickém archivu.“ Stejného vysvětlení se stěžovateli dostalo dne 6. 2. 2006 při nahlížení do dávkového spisu a je zaznamenáno v protokolu.

Dále stěžovatel namítal, že dne 3. 1. 2006 a dne 4. 1. 2006 mu nebylo umožněno nahlédnout do dávkového spisu, ačkoliv byl přítomen v budově žalované. Žalovaná mu k této námitce podané dne 4. 1. 2006 a dne 9. 1. 2006 svým přípisem ze dne 25. 1. 2006 sdělila, že rozhodnutí o přiznání starobního důchodu bylo vydáno dne 30. 12. 2005 a bylo stěžovateli zasláno společně s osobním listem důchodového pojištění. Současně mu bylo vysvětleno a objasněno, proč v okamžiku jeho návštěvy v budově žalované dne 3. 1. 2006 nebyl jeho spisový materiál k dispozici k okamžitému nahlédnutí. Proto mu bylo dne 3. 1. 2006 vydáno potvrzení o přiznání starobního důchodu. Dále byl poučen, že po ukončení řízení je třeba se pro nahlížení do spisu předem objednat, neboť s ohledem na probíhající žalobní řízení nemusí být jeho dávkový spis aktuálně k dispozici u žalované. Tytéž závěry lze konečně vztáhnout i na namítaný zásah ze dne 4. 1. 2006.

K postupu žalované České správy sociálního zabezpečení ve vztahu ke stěžovateli ve dne 3. 1. a 4. 1. 2006 bylo zjištěno následující.

Z xerokopie potvrzení žalované ze dne 3. 1. 2006 (založeného na č. 1. 6 spisu) vyplývá, že tímto písemným přípisem potvrdila Česká správa sociálního zabezpečení uvedeného dne, že stěžovatel pobírá starobní důchod od 20. 11. 2005, starobní důchod byl přiznaný podle § 29 zákona č. 155/1995 Sb. v platném znění. Výše důchodu k datu přiznání činila 8414 Kč měsíčně. Od 20. ledna 2006 výše důchodu činí 8765 Kč měsíčně.

Z přípisu žalované ze dne 25. 1. 2006 adresovaného stěžovateli plyne, že odborem interního auditu, kontroly a stížností byla postoupena k vyřízení podání stěžovatele ze dne 4. 1. a 9. 1. 2006 adresovaná ústřednímu řediteli České správy sociálního zabezpečení, která stěžovatel osobně předal v budově ČSSZ. V přípisech stěžovatel uváděl, že mu nebylo umožněno nahlédnutí do jeho spisové dokumentace.

V přípise žalované ze dne 25. 1. 2006 se dále uvádí, že přešetřením stěžovatelovy důchodové záležitosti bylo zjištěno, že starobní důchod mu byl přiznan rozhodnutím žalované ze dne 30. 12. 2005 s tím, že rozhodnutí spolu s osobním listem důchodového pojištění bylo stěžovateli zasláno. Dne 3. 1. 2006, kdy stěžovatel osobně navštívil kancelář ČSSZ, mu bylo podáno vysvětlení a objasněn důvod, proč v okamžiku jeho návštěvy nebyl spisový materiál k dispozici k nahlédnutí. Proto mu bylo vydáno potvrzení o přiznání starobního důchodu. Dále bylo tímto přípisem stěžovateli sděleno, že po ukončení celého řízení o přiznání důchodové dávky je spisový materiál uložen v centrální spisovně. Bude-li stěžovatel požadovat nahlédnutí do své spisové dokumentace, je třeba, aby si předem tuto návštěvu domluvil v informační kanceláři ČSSZ na telefonním čísle 257 062 889, neboť dávkový spis nemusí být s ohledem na stěžovatelem podanou žalobu aktuálně k dispozici v ČSSZ. Dávkový spis je jedním z důkazních prostředků přezkumného řízení soudního.

V obsahu soudního spisu je (na čl. 41) dále založena xerokopie protokolu o jednání sepsaného dne 6. 2. 2006 v budově České správy sociálního zabezpečení, a to ve věci nahlédnutí do spisu. V tomto protokolu je uvedeno, že na oddělení poskytování informací v oblasti důchodového pojištění se dostavil stěžovatel a žádal o nahlédnutí do dávkového spisu. Dále je zde obsažen popis informací, kterých se stěžovateli v této souvislosti dostalo.

Podle § 38 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, účinný od 1. 1. 2006, účastníci a jejich zástupci mají právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci (§ 73).

Podle § 38 odst. 5 odepřel-li správní orgán osobě nahlížet do spisu nebo jeho části, vydá o tom usnesení, které se oznamuje pouze této osobě.

Podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb. (soudní řád správní), každý, kdo soudí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu, trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování.

Podle § 85 téhož zákona, žaloba je nepřijatelná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky nebo domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že pod pojmem zásahu se rozumí velké množství faktických činností správních orgánů, ke kterým jsou různými zákony oprávněny. Jde o úkony neformální, pro které mohou a nemusí být stanovena pravidla, např. faktické pokyny (typicky v dopravě), bezprostřední zásahy (při ohrožení, při demonstraci, příkazy ke zjednání nápravy), zajišťovací úkony, atd. Jedná se tedy o úkony, které nejsou činěny formou rozhodnutí, ale přesto jsou závazné pro osoby, vůči nimž směřují.

Tato osoby jsou povinny na jejich základě něco konat, nějaké činnosti se držet nebo nějaké jednání strpět, a to na základě jak písemného, tak i faktického (ústního či jinak vyjádřeného) pokynu či příkazu. Při nedodržení zákona nebo překročení jeho rámce, by se mohlo jednat o nezákonný zásah.

Podle dosavadní judikatury (viz např. rozsudek NSS ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 – 62, je ochrana podle § 82 a násl. s. ř. s. důvodná tehdy, jsou-li a to kumulativně, tedy zároveň – splněny následující podmínky: žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka), přičemž „zásah“ v širším smyslu nebo jeho důsledky musí trvat nebo musí hrozit opakování „zásahu“ (6. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout.

Nejvyšší správní soud má zato, že v dané věci nebyly výše uvedené podmínky splněny.

Nejvyšší správní soud v tomto směru vychází především z té skutečnosti, že v posuzované věci nebylo prokázáno, že by správní orgán stěžovateli nahlédnout do spisu odepřel. Dne 3. 1. 2006 s ním bylo jednáno, o čemž svědčí xerokopie potvrzení ze dne 3. 1. 2006. Způsob komunikace žalované se stěžovatelem pak vyplývá i v přípisu žalované ze dne 25. 1. 2006, z něhož vyplývá, že stěžovateli byl dne 3. 1. 2006 objasněn důvod, proč v okamžiku jeho návštěvy nebyl spisový materiál k dispozici pro nahlédnutí. V tomtéž přípisu stěžovateli bylo vysvětleno, že po ukončení řízení je spisový materiál uložen v centrální spisovně a by mu sdělen postup, aby si pro případ požadavku nahlédnutí do spisu, tuto návštěvu v informační kanceláři domluvil předem, neboť spis nemusí být vždy aktuálně u ČSSZ

k dispozici. Byť tedy fakticky stěžovatel ve dnech 3. 1. a 4. 1. 2006 nemohl do dávkového spisu nahlédnout, nebylo to z důvodu svévolného postupu žalované, ale proto, že dávkový spis nebyl momentálně k dispozici. Jiná by byla situace, byl-li by dávkový spis objektivně k dispozici a přesto by stěžovatel do něho nahlédnout nemohl, pak by se zcela jednoznačně jednalo o odepření nahlédnutí do dávkového spisu. Byl-li však stěžovatel opakovaně informován, jak má postupovat, aby nahlédnutí do dávkového spisu mohlo být realizováno, nelze v takovém postupu žalované ani pojmově zásah spatřovat. Zcela jednoznačně však bylo prokázáno to, že dne 6. 2. 2006 žalovaná stěžovateli nahlédnout do dávkového spisu umožnila.

I kdyby se tedy teoreticky o nezákonný zásah jednalo, tento by netrval, neboť dne 6. 2. 2006, bylo žalovanou umožněno stěžovateli, aby do dávkového spisu nahlédl. Rovněž tak ani nehrozilo opakování tohoto nezákonného zásahu. Stěžovateli bylo s ohledem na probíhající žalobní řízení směřující proti rozhodnutí žalované ze dne 30. 12. 2005, č. X, ve věci přiznání starobního důchodu, žalovanou náležitým způsobem sděleno, jak má postupovat v případě, že bude chtít nahlédnout do svého dávkového spisu po dobu vedení tohoto soudního řízení.

Stěžovatel dále poměrně nekonkrétně namítal, že žalovaná se dopustila dalšího zásahu dne 23. 5. 2006, s čímž se údajně soud prvního stupně nevypořádal. Nejvyšší správní soud shledal, že tímto zásahem měl stěžovatel zřejmě na mysli vyjádření žalované k žalobě, které je datováno k tomuto dni. V něm žalovaná uvedla, že stěžovatel podal dne 24. 8. 2005 žádost o přiznání starobního důchodu. Žalovaná neměla k dispozici evidenční listy důchodového pojištění za dobu od 1. 2. 1978 do 4. 3. 1992 a od 12. 3. 1992 do roku 2005, a proto provedla šetření u zaměstnavatelů, které stěžovatel v žádosti uvedl. O tomto šetření byl stěžovatel dne 21. 12. 2005 při své osobní návštěvě v informační kanceláři žalované informován. Vzhledem k tomu, že v tomto období probíhalo řízení ve věci přiznání starobního důchodu a dávkový spis stěžovatele byl ve fázi rozpracovanosti, nebylo do něj možné z těchto důvodů nahlédnout. To však bylo stěžovateli umožněno při jeho další osobní návštěvě dne 6. 2. 2006. Žalovaná dodala, že nemůže doložit originály evidenčních listů, když sama žádala o sdělení doby pojištění a vymeřovacích základů za předmětná období a v této souvislosti prováděla i šetření.

Vyjádření žalované k podané žalobě je podle § 74 odst. 1 s. ř. s. procesním úkonem účastníka řízení adresovaným a určeným soudu, je tudíž pojmově vyloučeno, aby tento úkon mohl být považován za nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. Stěžovatel konečně ani neuvádí, v čem a jak byl vyjádřením žalované přímo dotčen, resp. zkrácen na svých právech. Ve vyjádření k žalobě pouze žalovaná zopakovala svůj náhled na projednávanou věc a vyjádřila se k námitkám stěžovatele uplatněným v žalobě. Je bezesporu právem stěžovatele nesouhlasit s vyjádřením protichůdné strany soudního řízení, to však nic nemění na skutečnosti, že vyjádření k žalobě těžko svým obsahem může být považováno za nezákonný zásah. Vyjádření k žalobě obecně slouží k tomu, aby měl soud k dispozici na jím posuzovanou věc vyjádření obou stran řízení, čímž má být zaručena rovnost účastníků. Z vyjádření k žalobě, resp. jeho obsahu proto nelze dovodit, že by jím byl stěžovatel přímo zkrácen na svých právech.

Nejvyšší správní soud je s ohledem na výše uvedené toho názoru, že vyjádření žalovaného správního orgánu k žalobě nemůže naplnit znaky uvedené v ustanovení § 82 s. ř. s., a nelze je proto považovat za nezákonný zásah.

K návrhu stěžovatele, aby byla jeho právní věc předložena rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu k veřejnému projednání, Nejvyšší správní soud uvádí, že se svým rozhodnutím nijak neodchýlil od stávající judikatury a pro rozhodnutí o kasační stížnosti nepotřeboval ani řešit

žádnou otázku, která by byla v dosavadní judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena rozporně. Vzhledem k tomu, že nebyly splněny zákonné podmínky pro postoupení věci rozšířenému senátu podle § 17 s. ř. s., čtvrtý senát Nejvyššího správního soudu věc rozšířenému senátu nepostoupil.

Nejvyšší správní soud dospěl ze všech shora uvedených důvodů k závěru, že důvody kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. nejsou dány, a proto kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 10. 2007, č. j. 12 Ca 96/2006 - 185, jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona, neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti stěžovatele žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. prosince 2008

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu